

5. Commission of the European Communities. On the Instruments of External Assistance under the Future Financial Perspectives. URL : <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm> (дата звернення: 25.09.2021).

МАКОВОЗ Олена, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом
Український державний університет залізничного транспорту
ФЕДОТОВА Елеонора, бакалаврант кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом
Український державний університет залізничного транспорту

ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

В кожному регіоні країни є специфічні характеристики соціально-економічного стану, але його сучасний стан визначається, перш за все, загальним станом економіки країни. Перед всіма регіонами стоїть завдання забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку. Проблеми стійкого і погодженого соціально-економічного стану країни в цілому і окремих регіонів є як ніколи актуальними на сучасному етапі становлення України як рівноправного і стабільного члена світового співтовариства.

Оскільки предметом дослідження є теоретико-методологічні засади і практичні рекомендації щодо поліпшення стану інтеграційних процесів логістичної системи України, а основними методами дипломного дослідження є порівняльний аналіз та системний аналіз, метод узагальнення, нам необхідно розробити відповідну схему для проведення такого аналізу. Методологія порівняння макропоказників використовує статистичні дані показників та фактори впливу, економіко-статистичні методи для визначення прогнозів і залежностей між показниками та факторам впливу, ступінь впливу факторів та показників. [1]

Економічний зміст терміна «інтеграція» розуміється, в більшості випадків, як процес цілеспрямованого об'єднання господарюючих суб'єктів з метою отримання економічної вигоди від поглиблення взаємодії між ними. В економічній практиці корпоративне управління визначає інтеграцію як процес гармонійного співпраці для спільного вирішення проблем та подальший етап розвитку диверсифікації, концентрації і спеціалізації виробництва.

Виділяють вертикальну, горизонтальну і конгломератну (діагональну) інтеграцію. При горизонтальній інтеграції встановлюються інтеграційні зв'язки з підприємствами, що виробляють аналогічну продукцію. При вертикальній інтеграції об'єднуються підприємства, пов'язані між собою по технологічному ланцюжку виробництва певного товару. Конгломератна або діагональна інтеграція являє собою комбінацію перших двох типів. Використовується і проміжні схеми, де характер процесу є квазіінтеграційним, коли учасники отримують свободу в прийнятті стратегічних рішень [2].

Переваги та інструментарій комбінованого підходу до формування стратегії розвитку логістичної системи, дозволяють нам означити економічні та соціальні цілі розвитку основних галузей народного господарства, обґрунтувати засоби і механізми їх досягнення, тобто активно і цілеспрямовано діяти та відновити результативність їх діяльності.

Відтак, при моделювання траєкторії розвитку інтеграційного розвитку логістичної системи слід дотримуватися принципів:

- 1) цілісність господарської системи з провідною функцією, що визначає спеціалізацію;
- 2) формування фінансових ресурсів для розвитку об'єктів інфраструктури;
- 3) цільова спрямованість, розробка та реалізація механізму залучення коштів іноземних інвесторів;
- 4) диференціація, концентрація та спеціалізація виробництва з урахуванням збалансованості розвитку;
- 5) транспортної завантаженості в мегаполісах;
- 6) виведення транспортної та промислової складової на високий технологічний рівень.

З огляду на зазначене ми вважаємо, що логістична система формує структуру і визначає специфічність функцій господарства; забезпечує поєднання й інтеграцію галузей матеріального виробництва, які виробляють засоби виробництва і предмети споживання; виступає у вигляді суб'єкта програмного управління. Логістична система, як складова частина об'єктів планування є сукупністю підприємств, що функціонують і входять до складу окремих галузевих підсистем. Ефективність функціонування цієї системи визначається оптимальною взаємодією її підсистем [3, 4, 5].

Таблиця 1. Сукупність орієнтирів логістичної системи країни

Вид орієнтиру	Роль орієнтиру	Цільовий напрям змін	Фактори, що визначають позитивну траєкторію орієнтиру
Технологічний орієнтир	Принципове використання нових технологій. Використання всіх видів ресурсів за умови їх раціонального розподілу	Випереджаюче зростання темпів виробництва найвищих технологічних укладів. Удосконалення інформаційного забезпечення та введення в дію технологій III інтелектуального рівня.	Вирішальна роль у визначенні рівня економічного розвитку за забезпечення інноваційної моделі розвитку.
Галузевий орієнтир	Об'єднання всіх продуктивних сил двох комплексів (промислового та транспортного), з подальшим їх раціональним розподілом.	Збільшення питомої ваги галузей, що виробляють продукції/послуг кінцевого споживання.	Загальносвітова тенденція до випереджаючого зростання показників розвитку галузей розвинених країн світу.

Вид орієнтиру	Роль орієнтиру	Цільовий напрям змін	Фактори, що визначають позитивну траєкторію орієнтиру
Відтворювальний орієнтир	Збільшення інвестиційної та інноваційної складової парку	Збільшення частки інвестицій та надання консалтингових та логістичних послуг.	Підвищення конкурентоздатності кінцевого продукту та забезпечення високого рівня технологій двох галузей.
Інституціональний орієнтир	Співвідношення між державним та приватним секторами економіки. Рівень розвитку малого та середнього бізнесу. Ступінь економічної концентрації на ринку.	Посилення рівня економічної конкуренції поширення доступу до зовнішніх та внутрішніх ринків. Зростання забезпеченості суб'єктів господарювання сучасною регіональною інфраструктурою.	Вирішальним є механізм нарощення конкуренції в стимулюванні науково-технічного прогресу.
Зовнішньо-орієнтований та комунікаційний орієнтири.	Підвищення кількості та якості зовнішньоекономічних зв'язків відповідних галузей. Укладання міжурядових договорів. Розширення кола країн - партнерів.	Посилення міжгалузевої кооперації. Удосконалення експортно-імпортних операцій.	Врахування спрямованості процесів інтернаціоналізації, транснаціоналізації виробництва та глобалізації світової економіки.
Орієнтир на ефективність	Зростання потужності країни. Спільний розвиток з іншими країнами у різні альянси.	Визначення перспективних напрямів підвищення ефективності за рахунок модернізації і виведення продукції/послуг на світовий ринок.	Повне навантаження транспортної галузі та вихід на суміжний ринок. Позитивна кредитна історія та стабільні фінансові показники діяльності.

Джерело: розроблено авторами на основі [6,7,8]

Таким чином, на конкретну мережу, розвиток галузей спеціалізації, супутніх та обслуговуючих, формування типів економічних систем впливають певні фактори з урахуванням їх національного, регіонального та глобального значення. Утворення адаптивного до різких змін зовнішнього середовища логістичної системи є провідним напрямком удосконалення методології організації господарства та основним шляхом вирішення нагальних економічних проблем.

Поряд із наведеними положеннями, ми пропонуємо розглянути створення логістичної системи як об'єкту управління та визначити основні аспекти її діяльності [6, 7].

При цьому, узгодження управлінських дій, для реалізації мети логістичної системи як інтегрованої структури, слід погоджувати з іншими управлінськими органами. Оскільки зазначена процедура є доволі складним завданням, то при його здійсненні виникнуть певні протиріччя, зокрема у меті, засобах та

цілях економічної та соціальної політики. Відтак, пропонуємо інкорпорувати відповідні дії на основі визначених, з урахуванням специфіки і особливості функціонування цієї системи, вимоги до провадження трансформаційних процесів щодо забезпечення її оптимальної структури. У таблиці 1 наведено сукупність орієнтирів логістичної системи країни.

Узагальнюючи масив як державно-системних, так і емпіричних фактичних свідчень стосовно кроків українського керівництва, перебіг існуючих процесів у регіональній логістиці та промисловості.

Література

1. Алимов О. Промисловий потенціал України: напрями ефективного розвитку. *Економічний Часопис* – XXI. 2003. № 6. С. 41–46.
2. Амитан В. Н. Регион в ресурсной структуре государства. *Регіональні перспективи*. 2001. № 5–6. С. 15–17.
3. Амоша А. И. Каноны рынка и законы экономики. Донецк: ИЭП НАН Украины, 2001. 546 с.
4. Булеев И. П. Промышленные корпорации: особенности развития и принятия решений. Донецк: ИЭП НАН Украины, 2003. 116 с.
5. Фащевський М. І. Теорія і практика економічного районування України та шляхи його удосконалення. К.: РВПС України НАН України, 2007. 52 с.
6. Хлобистов Є. В. Україна: соціально-економічні передумови формування політики техногенної безпеки у трансформаційному суспільстві. *Економіка України: проблеми, перспективи ринкових відносин*. 2000. № 6. С. 13–20.
7. Чумаченко Н.Г. Проблемы и пути решения развития регионов. *Економіка промисловості*. 2002. № 4. С. 201–206.
8. Connecting to compete. Trade logistics in the global economy. URL : http://siteresources.worldbank.org/TRADE/Resources/239070-1336654966193/LPI_2012_final.pdf (дата звернення: 10.10.2021).

ПАСТУХ Катерина, кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту і публічного адміністрування,
Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

У сфері публічного управління наразі приділяється особлива увага управлінню проєктами, орієнтованими на досягнення цілей сталого розвитку територій. Це пов'язано із необхідністю розв'язання тих чи інших соціально-економічних та екологічних проблем розвитку територій.

Поняття «проєкт» походить від латинського слова *projectus* (в перекладі – «кинутий уперед»). Ключовими характеристиками проєкту є те, що він спрямований на досягнення конкретних цілей; містить у собі скоординоване